

NORGES HØYESTERETT

Den 21. desember 2006 avsa Høyesterett dom i

HR-2006-02140-A, (sak nr. 2006/1507), straffesak, anke,

A

(advokat John Christian Elden)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

(førstestatsadvokat Lasse Qvigstad)

S T E M M E G I V N I N G :

- (1) Kst. dommer **Sverdrup**: Saken gjelder utmåling av straff for utleie av lokaler som ble brukt til prostitusjon, jf. straffeloven § 202 første ledd bokstav b.
- (2) Oslo tingrett – som også behandlet saken mot to andre tiltalte – avsa 25. november 2005 dom, som for As vedkommende hadde slik domsslutning:
 - ”1. A, født 0.0.65, dømmes for overtredelse av straffelovens § 202, 1. ledd, bokstav b til en straff av fengsel i 6 – seks – måneder. Det skal gjøres fradrag for tre dagers utholdt varetekt.
 2. A må tåle inndragning av kr 1.000.000,- – en million –, jf. straffelovens § 34
 - ..
 7. Saksomkostninger ilegges ikke for noen av de domfelte.”
- (3) Påtalemyndigheten, A og de to medtiltalte anket til Borgarting lagmannsrett. Påtalemyndighetens anke over straffutmålingen ble henvist til ankeforhandling, mens de domfeltes anker ble nektet fremmet. Lagmannsretten avsa 30. august 2006 dom, som for A hadde slik domsslutning:

”I tingrettens dom gjøres disse endringer:

1. For A, født 0.0.1965, settes straffen til fengsel i 8 – åtte – måneder. I straffen fragar 3 – tre – dager for utholdt varetekt.”

- (4) Jeg bemerker at fødselsåret skal være 1964.
- (5) Domfelte har anket til Høyesterett over straffutmålingen. Forsvareren har for Høyesterett gjort gjeldende at lagmannsrettens lovanvendelse er feil, og at domfelte derfor må frifinnes.
- (6) *Jeg er kommet til at anken ikke fører frem, og at straffen må skjerpes til fengsel i ti måneder.*
- (7) Jeg bemerker innledningsvis at selv om det bare er anket over straffutmålingen, kan lovanvendelsen prøves utenom anken i samsvar med straffeprosessloven § 342 annet ledd.
- (8) A, født 0.0.64, var fra 2001 én av to eiere av --- Pensjonat i ---gaten i Oslo. Pensjonatet hadde i flere år avtale med Oslo kommune om botilbud for sosialklienter, men kommunen sa opp avtalen i 2003 på grunn av problemer med narkomane beboere. Fra april 2004 leide et større antall prostituerte rom på pensjonatet, og etter noen tid var flertallet av gjestene prostituerte; mange av dem var fra Nigeria. En god del av de prostituerte bodde der i måneder.
- (9) Politiet gjorde på vårparten A kjent med at utleie til prostitusjonsvirksomhet er straffbart, og sendte i juli 2004 brev til ham, hvor han ble bedt om å foreta nødvendige tiltak for å bringe eventuell prostitusjon til opphør. I midten av august holdt politiet et møte med representanter for pensjonatet, og pensjonatet iverksatte deretter noen tiltak for å hindre prostitusjonsvirksomheten. Dette førte i første omgang til at mange av de prostituerte flyttet ut. Men et par uker senere flyttet mange av dem inn igjen, og det ble etablert et nytt mønster hvor de prostituerte bodde flere på samme rom mens prostitusjonen foregikk i separate rom. I mange tilfeller sendte de prostituerte kundene inn først, for så å gå inn selv rett etterpå. Formålet med det nye mønsteret var å gjøre prostitusjonen mindre synlig.
- (10) Lagmannsretten fant at A og de to andre domfelte ved en rekke anledninger forsettlig overtrådte straffeloven § 202 første ledd bokstav b, både i perioden før og etter møtet med politiet.
- (11) Straffeloven § 202 første ledd lyder som følger:

”Den som

a) fremmer andres prostitusjon eller

**b) leier ut lokaler og forstår at lokalene skal brukes til prostitusjon eller utviser grov uaktsomhet i så måte,
straffes med bøter eller fengsel inntil 5 år.”**

- (12) Begrepet ”prostitusjon” er definert i tredje ledd:

”Med prostitusjon menes i denne bestemmelsen at en person har seksuell omgang eller handling med en annen mot vederlag.”

- (13) Forsvareren hevder at § 202 første ledd bokstav b må forstås slik at bestemmelsen bare omfatter utleie med det formål å drive bordellvirksomhet. Hvis lokalene leies ut til boformål, kan utleieren ikke straffes selv om det senere viser seg at leieboerne driver prostitusjonsvirksomhet i lokalene. Han viser til at forarbeidene flere steder bruker

uttrykket ”bordellvirksomhet”, og at en tolkning strengt etter ordlyden kan medføre at utleiende av hotellrom og boliger uforvarende kommer i straffansvar.

- (14) Jeg kan ikke se at det er grunnlag for en slik innskrenkende fortolkning av bestemmelsen som forsvareren her gjør seg til talsmann for. Det fremgår av lovforarbeidene at meningen har vært at all utleie av lokaler som brukes til prostitusjon, i utgangspunktet rammes av bestemmelsen, jf. blant annet Ot.prp. nr. 4 (1994-1995) side 7 – 10 og Ot.prp. nr. 28 (1999-2000) side 117 Hensynet til utleierne er ivaretatt ved skyldkravet: Det er et vilkår for straff at man ”forstår at lokalene skal brukes til prostitusjon” eller utviser grov uaktsomhet i så måte. Det er på denne bakgrunn klart at As utleievirksomhet rammes av straffeloven § 202 første ledd bokstav b.
- (15) Ved straffutmålingen er det naturlig å ta utgangspunkt i saken i Rt. 2004 side 331 (Skippagurra) der hovedmannen ble idømt fengsel i ett år og tre måneder for å ha fremmet ervedsmessig utukt/prostitusjon gjennom utleie av rom på en campingplass til russiske kvinner. I den foreliggende saken har lagmannsretten idømt en fengselsstraff som er rundt halvparten så lang – 8 måneder. Forsvareren har fremholdt at denne straffen er for streng blant annet under henvisning til at domfelte – i motsetning til i Skippagurra-saken – ikke aktivt bidro til at kvinnene leide rom på stedet. Han viser også til at dette er det første ”rene” tilfellet av utleie av lokaler som har vært oppe for Høyesterett, og at det derfor er urimelig å reagere med en såvidt lang straff.
- (16) Allmennpreventive hensyn tilsier at det må reageres strengt i denne typen saker. Som lagmannsretten gir uttrykk for, er prostitusjon nedverdiggende og personlighetsskadende og ledsages ofte av ulike typer kriminalitet, tildels også organisert kriminalitet. I Skippagurra-dommen ble de domfeltes virksomhet karakterisert av lagmannsretten som ”kynisk utnyttelse av en vanskelig situasjon for de prostituerte på sitt hjemsted”. Dette kan synes som en dekkende beskrivelse også i vår sak. Mange av de prostituerte kom fra Nigeria og var i en fortvilt situasjon.
- (17) Jeg er enig med forsvareren i at straffen bør være lavere enn i Skippagurra-saken, fordi de domfelte i vår sak ikke har utvist noen aktivitet for å bringe de prostituerte til pensjonatet. Jeg legger også en viss, men begrenset, vekt på at prostitusjonsaktiviteten strakte seg over et kortere tidsrom – rundt 6 måneder, og at domfelte tidligere er ustraffet.
- (18) I skjerpende retning legger jeg vekt på at domfelte kort tid etter at politiet gjorde ham oppmerksom på at virksomheten måtte opphøre i august 2004, tillot aktiviteten å fortsette med et nytt utleiemønster som var egnet til å holde prostitusjonen skjult. Jeg legger også vekt på at prostitusjonsvirksomheten har hatt et relativt stort omfang, og at fortjenesten var høy – det er inndratt en million kroner fra hver av de to eierne.
- (19) På denne bakgrunn finner jeg at det bør idømmes en noe strengere straff enn det lagmannsretten har idømt, og er kommet til at straffen passende kan settes til fengsel i 10 måneder.
- (20) Jeg stemmer for denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen for A, født 0.0.1964, settes til fengsel i 10 – ti – måneder.

- (21) Dommer **Tønder:** Jeg er i det vesentlige og i resultatet enig med førstvoterende.
- (22) Dommer **Coward:** Likeså.
- (23) Dommer **Matningsdal:** Likeså.
- (24) Dommer **Gussgard:** Likeså.
- (25) Etter stemmegivningen avsa Høyesterett denne

D O M :

I lagmannsrettens dom gjøres den endring at straffen for A, født 0.0.1964, settes til fengsel i 10 – ti – måneder.